Mini-rozmówki rodzinne

WSTĘP

Czy zdrowie Twoje i Twoich najbliższych jest dla Ciebie ważne?

Jesteśmy pewni, że tak! Dlatego chcemy przekonać Cię do rozmowy o HIV i innych chorobach przenoszonych drogą płciową. Wbrew obiegowym opiniom ten problem może dotyczyć każdej rodziny oraz każdego, bez względu na wiek.

„Minirozmówki rodzinne" zostały przygotowane z myślą, aby zachęcić do podjęcia tego ważnego tematu.

Zajrzyj do środka, przekonaj się, jak bardzo mogą być inspirujące, i znajdź chwilę na rozmowę ze swoimi bliskimi.

I TEST NA MIŁOŚĆ

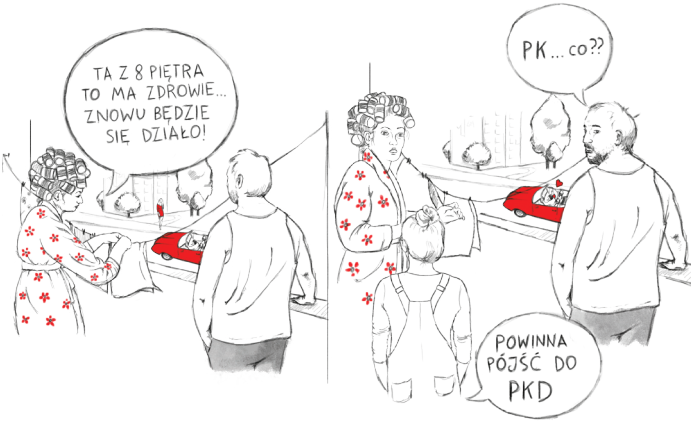

Mama: Widzieliście?!? Ta z ósmego piętra znowu kogoś przyprowadziła.

Tata: Młoda, wiadomo, musi się wyszaleć.

Córka: No właśnie. I dlatego tak jak ja powinna zrobić **test** na **HIV**.

Tata: To chyba żarcik.

Córka: Z takich rzeczy się nie żartuje, bo **HIV może dotyczyć każdego.** Nie tylko młodych, was też.

Tata: A ciekawe… skąd ty to możesz wiedzieć?

Córka: Bo w punkcie **PKD** wytłumaczyli mi, jak można **złapać HIV** albo **coś innego**.

Mama: Tylko, że my się kochamy…

Tata: …ze sobą od ponad 20 lat.

Córka: To czasem nie ma znaczenia… lepiej zrobić test.

WAŻNE SŁOWA I ZWROTY

Miłość – istnieje wiele definicji; w relacji wobec drugiego człowieka jedna z najistotniejszych wartości realizowanych przez miłość wiąże się z odpowiedzialnością, także za zdrowie partnera/partnerki.

Test – test wykrywający zakażenie HIV. Wykonanie testu jest jedyną metodą, aby się dowiedzieć, czy doszło do zakażenia. Na wykonanie takiego testu osobie do 16. roku życia zgodę muszą wyrazić rodzice lub opiekunowie. W przypadku osoby między 16. a 18. rokiem życia zgodę wyrażają zarówno opiekunowie, jak i sam zainteresowany. Po 18. roku życia test można wykonać bez zgody rodziców czy opiekunów.

HIV – ludzki wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności wywołujący AIDS.

HIV może dotyczyć każdego – HIV to sprawa każdego, bez względu na wiek, płeć, orientację seksualną, religię, rasę czy status społeczny, kto podejmuje ryzykowne zachowania (np. kontakty bez zabezpieczenia z osobą o nieznanym statusie serologicznym, używanie wspólnych igieł i strzykawek podczas stosowania narkotyków).

PKD – punkty konsultacyjno-diagnostyczne, w których można anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania wykonać test w kierunku HIV. Ich adresy można znaleźć na **www.aids.gov.pl**.

Złapać HIV – potoczne określenie zakażenia HIV, do którego może dojść podczas:

- kontaktów seksualnych bez zabezpieczenia;
- bezpośredniego kontaktu z zakażoną krwią, gdy dostanie się ona na uszkodzoną skórę, na błonę śluzową, np. do oka, nosa, jamy ustnej, na narządy płciowe lub zostanie wstrzyknięta podczas używania wspólnych z innymi igieł i strzykawek m.in. przy podawaniu środków odurzających czy nieprofesjonalnym wykonywaniu niektórych usług kosmetycznych, tatuażu, piercingu lub akupunktury;
- ciąży, porodu lub karmienia piersią (z zakażonej HIV matki na dziecko).

Coś innego – tu: zakażenia przenoszone drogą płciową. Poza HIV to m in.: kiła, chlamydioza, rzeżączka, opryszczka (HSV), wirus brodawczaka ludzkiego (HPV), mięczak zakaźny (MCV), wirusowe zapalenie wątroby typu B i C (HBV, HCV), a nawet świerzb czy owsica. Zakażenia te, podobnie jak HIV, mogą przebiegać bezobjawowo.

Ćwiczenie 1.

Wykorzystując słowa i zwroty z rozmówki, spróbuj porozmawiać z bliskimi na temat ryzyka zakażenia HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Ćwiczenie 2.

Wspólnie z bliską osobą wypełnij luki w tekście.

Często zakłada się, że przypadkowe kontakty seksualne dotyczą tylko …… Tymczasem nawet osoby po 50. roku życia prowadzą aktywne życie seksualne i zdarza się, że są one narażone na ……. oraz na zakażenie innymi …….…… Jednym ze środków zmniejszających ryzyko zakażenia jest …….. Jedyną metodą, abyś dowiedział/dowiedziała się, czy jesteś zakażony/zakażona, jest wykonanie ……..

Ćwiczenie 3.

Do przemyślenia

Może warto, abyś rozważył/rozważyła wykonanie testu w kierunku HIV?

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że nawet 10 lat po zakażeniu osoba żyjąca z HIV może nie mieć żadnych objawów?

II PREZENCIK

Wnuczek:	Na górze róże, na dole fiołki…
Dziadek:	Ten wierszyk to na bilecik do bukietu? Znam świetną kwiaciarnię...
Wnuczek:	Szukam raczej studia tatuażu…
Dziadek:	Tatuażu? Chcesz sobie zrobić tatuaż? Przecież to **zostanie na zawsze**!
Wnuczek:	Wiem… dlatego chcę to zrobić dla mojej dziewczyny. Taki prezent z okazji jej imienin.
Dziadek:	A kiedy ma?
Wnuczek:	**1 grudnia**.
Dziadek (patrzy w kalendarz):	1 grudnia? To Natalii… O! I Światowy Dzień AIDS.
Wnuczek:	Dziadku, ja tu o miłości, a ty o chorobie… Miłość to nie choroba, przecież wiesz.
Dziadek:	No chyba nikt nie wie tego lepiej niż ja. Jesteśmy z babcią razem 50 lat. A ty znalazłeś **odpowiednie studio tatuażu**?
Wnuczek:	Yyyyy… odpowiednie, czyli jakie?

WAŻNE SŁOWA I ZWROTY

Zostanie na zawsze – zakażenia HIV nie można wyleczyć, nie można też usunąć wirusa z organizmu, więc osoba zakażona pozostaje seropozytywna do końca swojego życia. Do tej pory nie wynaleziono szczepionki ani leku na HIV, choć obecne leki antyretrowirusowe znacznie zmniejszają ilość wirusa we krwi.

1 grudnia – Światowy Dzień AIDS ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1988 roku, aby zwrócić uwagę świata na problemy wynikające z epidemii HIV/AIDS. Symbolem solidarności z osobami żyjącymi z HIV/AIDS i ich bliskimi jest czerwona kokardka.

Odpowiednie studio tatuażu – wykonuj tatuaż i zabiegi kosmetyczne tylko w sprawdzonych miejscach, u wykwalifikowanych osób. Pytaj, czy używane narzędzia są sterylne. Jeśli się okaże, że nie – zrezygnuj z zabiegu! Narzędzia wykorzystywane do przekłuwania skóry podczas tych zabiegów mogą być zanieczyszczone krwią, a więc mogą stanowić drogę przenoszenia HIV i innych chorób.

Ćwiczenie 1.

Porozmawiaj ze starszą osobą w swojej rodzinie na temat ryzyka zakażenia HIV.

Ćwiczenie 2.

Rozwiąż krzyżówkę.

1. Jeden z płynów ustrojowych, w którym występuje wirus HIV.
2. Podstawowe środowisko życia i rozwoju człowieka.
3. Stanowi podstawę każdego związku.
4. Owad niesłusznie podejrzewany o przenoszenie HIV.
5. Zawsze wiąże się z konsekwencjami, ale są osoby, które lubią je podejmować.
6. Kolor kokardki – symbolu solidarności z osobami żyjącymi z HIV i AIDS oraz ich bliskimi.
7. Zespół chorób wywołanych przez HIV.

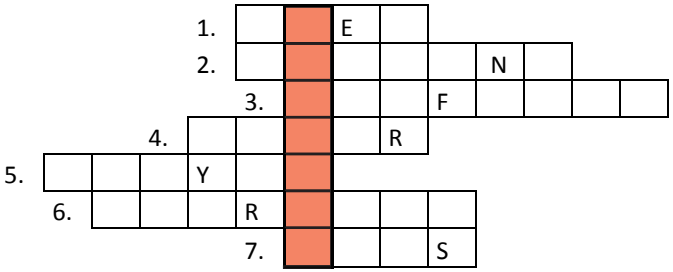

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że w Polsce wykryto HIV u osoby, która miała 81 lat?

III BĘDZIE SIĘ DZIAŁO

Bezpłatna broszura dla młodzieży
„HIV?! AIDS?! O co kaman?”

Syn: Wyjeżdżasz? Widzę, że się pakujesz...

Ojciec: Tak, mam wyjazd integracyjny z firmy.

Syn: Ooooo… to będzie się działo! Spotkacie się, zabawicie, **trochę wypijecie**… I kto wie… **może nawet kogoś poznacie**.

Ojciec: Syynuuu…

Syn: Ale przecież ja ci niczego nie zabraniam. Wiem, że jesteś rozsądnym facetem i nie muszę uświadamiać ci **różnych takich… zagrożeń**.

Ojciec: Jakich zagrożeń? **To szczebel kierowniczy**.

Syn: Kierownik też człowiek…

WAŻNE SŁOWA I ZWROTY

Trochę wypijecie – środki psychoaktywne/odurzające, takie jak alkohol, narkotyki, w tym dopalacze, mogą spowodować niewłaściwą ocenę sytuacji i brak ostrożności, co zwiększa ryzyko zakażenia HIV.

Może kogoś poznacie – w Polsce około 50% zakażonych osób nie wie, że ma HIV i może nieświadomie zakażać swoich partnerów.

Różnych takich... zagrożeń – przypadkowe kontakty seksualne zwiększają ryzyko zakażenia także innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową, takimi jak: kiła, wirusowe zapalenie wątroby typu B i C, chlamydioza, drożdżyca, rzeżączka, kłykciny kończyste, opryszczka narządów płciowych, świerzb, wszawica łonowa, rzęsistkowica.

Szczebel kierowniczy – stereotypowo problem zakażeń HIV jest przypisywany tylko osobom z określonych populacji, często narażonych na marginalizację, tymczasem dotyczy każdego niezależnie od wieku czy statusu społecznego i materialnego.

Ćwiczenie 1.

Rozważ rozmowę na temat HIV ze swoimi znajomymi, możesz zadać poniższe pytania:

1. Czy HIV przenosi się podczas codziennych kontaktów towarzyskich lub zawodowych?
2. Czy ryzyko zakażenia HIV jest takie samo dla kobiet i mężczyzn?
3. W jaki sposób można sprawdzić, czy jest się osobą zakażoną HIV?

Ćwiczenie 2.

Uzupełnij dymki z dialogami nad rysunkami do tego rozdziału „Minirozmówek”

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że osoba zakażona HIV nie musi informować o tym fakcie swojego pracodawcy? Jedyną osobą, która musi być poinformowana o zakażeniu, jest partner seksualny osoby zakażonej.

IV NIESPODZIANKA

Córka: Mamo, przyjeżdżam tylko na jeden weekend w miesiącu i co znajduję w łazience? Test ciążowy?!?

Matka: Tak. A co w tym dziwnego?

Córka: Co? Od kiedy wyjechałam na studia, nie wiem, co wy robicie. Ja chyba muszę po prostu bywać tu częściej i was trochę przypilnować…

Matka: Przyda się. Ale raczej braciszka. Albo siostrzyczki. Jestem w ciąży.

Córka: W tym wieku? A może to fałszywy alarm? I co teraz?

Matka: W jakim wieku? Przecież mam dopiero 40 lat.

Córka: Mamo, ale może warto sprawdzić raz jeszcze, czy na pewno…

Matka: Kochanie… na pewno. Ginekolog już potwierdził i zlecił mi **różne badania**. **Nawet na HIV**. Tata też **poszedł zrobić test**.

Córka: Na HIV? I co ci wyszło?

Matka: Wynik ujemny, ale **podobno w ciąży czasami zdarzają się fałszywie dodatnie**.

Córka: Naprawdę? To ja też muszę sobie zrobić test, zanim zajdę w ciążę.

Matka: Dobry pomysł, bo ja nie wiem, co ty na tych studiach…

WAŻNE SŁOWA I ZWROTY

Różne badania – ginekolog ma obowiązek dwukrotnie zaproponować każdej pacjentce w ciąży wykonanie testu na HIV: przed 10. tygodniem oraz między 33. a 37. tygodniem ciąży. Wiedząc o zakażeniu i przyjmując leki, kobieta ma blisko 100-procentową szansę na urodzenie zdrowego dziecka!

Nawet na HIV – matka zakażona HIV może zakazić swoje dziecko w czasie ciąży, porodu lub podczas karmienia piersią, jest to jedna z dróg zakażenia wirusem.

Poszedł zrobić test – test na HIV powinien wykonać także przyszły tata, ponieważ o zdrowiu dziecka decydują wyniki testu obojga rodziców.

Podobno w ciąży czasami zdarzają się fałszywie dodatnie – fałszywie dodatnie (pozytywne/reaktywne) wyniki testu przesiewowego na HIV mogą być spowodowane ostrymi infekcjami wirusowymi, szczepieniami, leczeniem immunosupresyjnym, chorobami autoimmunologicznymi i innymi chorobami oraz ciążą. Dodatni wynik testu przesiewowego nie jest ostatecznym wynikiem, ZAWSZE musi zostać zweryfikowany przy pomocy testu potwierdzenia.

Ćwiczenie 1.

Uzupełnij punkt 4. Podczas ciąży należy wykonać następujące badania:

1. Badanie w kierunku kiły
2. Badanie w kierunku toksoplazmozy i różyczki
3. Badanie HCV
4. Test … ….

Ćwiczenie 2.

Do przemyślenia – jeśli planujesz ciążę, może warto porozmawiać ze swoim partnerem na temat ryzyka zakażenia i wykonania testu w kierunku HIV.

Ćwiczenie 3.

Sprawdź na stronie **www.aids.gov.pl**, gdzie przyszły tata może anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania zrobić test na HIV.

CIEKAWOSTKA

Czy wiesz, że w Polsce 70-100 porodów rocznie odbywa się u kobiet z potwierdzonym zakażeniem HIV?

MINIROZMÓWKI – PODSUMOWANIE

Co?	Rozmowa na temat HIV i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową.
Kto?	Każdy z każdym powinien porozmawiać o ryzyku zakażenia.
Kiedy?	Kiedy tylko chcesz – każdy moment na rozmowę jest dobry.
Dlaczego?	Dlatego, że HIV i inne zakażenia mogą dotyczyć każdego – bez względu na wiek, płeć, orientację seksualną, religię, rasę czy status społeczny – również Ciebie!
Gdzie?	Gdzie tylko chcesz – każde miejsce jest dobre na rozmowę.
Jak?	Spokojnie, konkretnie, bez tabu, bez wstydu i bez owijania w bawełnę.

Poniższe pytania pomogą Ci ocenić ryzyko zakażenia HIV (i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową).

1. Czy miałeś/miałaś wielu partnerów seksualnych?

2. Czy kiedykolwiek miałeś/miałaś kontakty seksualne z kimś, o kim wiedziałeś/wiedziałaś, że jest zakażony/zakażona jedną z chorób przenoszonych drogą płciową?

3. Czy kiedykolwiek miałeś/miałaś kontakt seksualny niezabezpieczony prezerwatywą z osobą, która nie wykonała testu w kierunku HIV i nie wie, czy jest zakażona, czy nie?

4. Czy przechodziłeś/przechodziłaś kiedykolwiek jakąś chorobę przenoszoną drogą płciową?

5. Czy miałeś/miałaś kontakty seksualne z kimś, kto stosował narkotyki?

6. Czy przyjmujesz (lub kiedykolwiek przyjąłeś/przyjęłaś) narkotyki lub sterydy, używając do tego sprzętu, z którego korzystały inne osoby?

7. Czy kiedykolwiek straciłeś/straciłaś kontrolę nad swoim zachowaniem pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków zmieniających świadomość?

8. Czy kiedykolwiek miałeś/miałaś kontakty seksualne w celach zarobkowych?

9. Czy zdarzyła się sytuacja, w której mogłeś/mogłaś mieć kontakt z cudzą krwią, np. miałeś/miałaś wykonywany tatuaż?

Jeśli na którekolwiek z zadanych pytań udzieliłeś/udzieliłaś odpowiedzi twierdzącej, zgłoś się do jednego z punktów konsultacyjno-diagnostycznych (PKD) i wykonaj test w kierunku HIV – anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania. Aktualna lista punktów znajduje się na stronie Krajowego Centrum ds. AIDS: **www.aids.gov.pl**.

SŁOWNICZEK

AIDS (*ang. Acquired Immune Deficiency Syndrome*) – zespół nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności.

1 grudnia – Światowy Dzień AIDS został ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1988 roku.

Czerwona kokardka – symbol solidarności z osobami żyjącymi z HIV/AIDS i ich bliskimi.

HIV – ludzki wirus nabytego niedoboru (upośledzenia) odporności wywołujący AIDS.

HIV może dotyczyć każdego – bez względu na wiek, płeć, orientację seksualną, religię, rasę czy status społeczny – kto podejmuje ryzykowne zachowania (np. kontakty bez zabezpieczenia z osobą o nieznanym statusie serologicznym, używanie wspólnych igieł i strzykawek podczas stosowania narkotyków).

Miłość – istnieje wiele definicji; w relacji wobec drugiego człowieka jedna z najistotniejszych wartości realizowanych przez miłość wiąże się z odpowiedzialnością, także za zdrowie partnera/partnerki.

Może kogoś poznacie – w Polsce około 50% zakażonych osób nie wie, że ma HIV, i może nieświadomie zakażać swoich partnerów.

Nawet na HIV – matka zakażona HIV może zakazić swoje dziecko w czasie ciąży, porodu lub podczas karmienia piersią, jest to jedna z dróg zakażenia wirusem.

Odpowiednie studio tatuażu – wykonuj tatuaż i zabiegi kosmetyczne tylko u wykwalifikowanych osób i w sprawdzonych miejscach. Pytaj, czy używane narzędzia są sterylne. Jeśli się okaże, że nie – zrezygnuj z zabiegu! Wszelkie narzędzia wykorzystywane do przekłuwania skóry podczas tych zabiegów mogą być zanieczyszczone krwią, a więc stanowić drogę przenoszenia HIV.

PKD – punkty konsultacyjno-diagnostyczne, w których anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania można wykonać test w kierunku HIV. Ich adresy można znaleźć na **www.aids.gov.pl**.

Poszedł zrobić test – test na HIV powinien wykonać także przyszły tata, ponieważ o zdrowiu dziecka decydują wyniki testu obojga rodziców.

Podobno w ciąży zdarzają się fałszywie dodatnie – fałszywie dodatnie (pozytywne/reaktywne) wyniki testu przesiewowego na HIV mogą być spowodowane ostrymi infekcjami wirusowymi, szczepieniami, leczeniem immunosupresyjnym, chorobami autoimmunologicznymi i innymi chorobami oraz ciążą. Dodatni wynik testu przesiewowego zawsze musi zostać sprawdzony przy pomocy testu potwierdzenia.

Różne badania – ginekolog ma obowiązek dwukrotnie zaproponować każdej pacjentce oczekującej dziecka wykonanie testu na HIV: przed 10. tygodniem oraz między 33. a 37. tygodniem ciąży.

Szczebel kierowniczy – stereotypowo problem zakażeń HIV jest przypisywany tylko osobom z określonych populacji, często narażonych na marginalizację, tymczasem dotyczy każdego niezależnie od wieku czy statusu społecznego i materialnego.

Test – test wykrywający zakażenie HIV. Wykonanie testu jest jedyną metodą, aby się dowiedzieć, czy doszło do zakażenia. Na wykonanie takiego testu osobie do 16. roku życia zgodę muszą wyrazić rodzice lub opiekunowie. W przypadku osoby między 16. a 18. rokiem życia zgodę wyrażają zarówno opiekunowie, jak i sam zainteresowany. Po 18. roku życia test można wykonać bez zgody rodziców czy opiekunów.

Trochę wypijecie – środki psychoaktywne/odurzające, takie jak alkohol i narkotyki, w tym dopalacze, mogą spowodować zmniejszenie świadomości, niewłaściwą ocenę sytuacji i brak ostrożności w niektórych sytuacjach, co zwiększa ryzyko zakażenia HIV.

WYNIK HIV (-) (negatywny/ujemny/niereaktywny) – niewykrycie przeciwciał przeciwko HIV lub antygenu wirusa. Jeśli przez 12 tygodni poprzedzających wykonanie testu nie było żadnych sytuacji, które mogłyby doprowadzić do zakażenia HIV, to wynik ujemny oznacza, że badana osoba nie jest zakażona. Jeżeli jednak nie minęło jeszcze 12 tygodni od ostatniej ryzykownej sytuacji, to wynik nie jest pewny i należy powtórzyć badanie po tym okresie.

WYNIK HIV (+) (pozytywny/dodatni/reaktywny) – stwierdzenie zakażenia HIV po wykonaniu testu diagnostycznego. Dodatni wynik testu przesiewowego nie jest ostatecznym wynikiem, ZAWSZE musi zostać zweryfikowany przy pomocy testu potwierdzenia.

Zakażenia przenoszone drogą płciową – poza HIV to m.in.: kiła, chlamydioza, rzeżączka, opryszczka (HSV), wirus brodawczaka ludzkiego (HPV), mięczak zakaźny (MCV), wirusowe zapalenie wątroby typu B i C (HBV, HCV), a nawet świerzb czy owsica. Zakażenia te, podobnie jak HIV, mogą przebiegać bezobjawowo.

Złapać HIV – potoczne określenie ryzyka zakażenia HIV, do którego może dojść podczas:

- kontaktów seksualnych bez zabezpieczenia;
- bezpośredniego kontaktu z zakażoną krwią, gdy dostanie się ona na uszkodzoną skórę, na błonę śluzową, np. do oka, nosa, jamy ustnej, na narządy płciowe lub zostanie wstrzyknięta podczas używania wspólnych z innymi igieł i strzykawek, m.in. przy podawaniu środków odurzających czy nieprofesjonalnym wykonywaniu niektórych usług kosmetycznych, tatuażu, piercingu lub akupunktury;
- ciąży, porodu lub karmienia piersią (z zakażonej HIV matki na dziecko).

Zostanie na zawsze – zakażenia HIV nie można wyleczyć, nie można też usunąć wirusa z organizmu, więc osoba zakażona pozostaje seropozytywna do końca swojego życia. Do tej pory nie wynaleziono szczepionki ani leku na HIV, choć obecne leki antyretrowirusowe znacznie zmniejszają ilość wirusa we krwi.

KLUCZ ODPOWIEDZI DO ĆWICZEŃ

ROZDZIAŁ I, TEST NA MIŁOŚĆ

Ćwiczenie 2.: młodych, zakażenie HIV, chorobami przenoszonymi drogą płciową, prezerwatywa, testu na HIV.

ROZDZIAŁ II, PREZENCIK

Ćwiczenie 2.:

1. KREW
2. RODZINA
3. ZAUFANIE
4. KOMAR
5. RYZYKO
6. CZERWONY
7. AIDS

Hasło: ROZMOWA

ROZDZIAŁ III, BĘDZIE SIĘ DZIAŁO

Ćwiczenie 1.:

1. Nie. Nie ma ryzyka zakażenia się HIV przez np. dotykanie drugiej osoby, podawanie ręki, ściskanie, korzystanie ze wspólnej toalety, korzystanie z tych samych sztućców, naczyń czy książek, pływanie w tym samym basenie. HIV nie przenosi się drogą kropelkową, np. przez kaszel czy kichanie. Nie można się zakazić HIV od zwierząt czy owadów (psy, koty i komary nie przenoszą wirusa). Jeśli przestrzega się podstawowych zasad higieny, nie można zakazić się HIV w codziennych kontaktach zawodowych. Można bez obaw pracować razem z osobą seropozytywną.

Istnieją 3 drogi zakażenia HIV:

- podczas kontaktów seksualnych bez zabezpieczenia (waginalnych, oralnych, analnych) z osobą zakażoną,
- poprzez kontakt z krwią osoby zakażonej,
- podczas ciąży albo porodu lub karmienia piersią wirus może się przenieść z zakażonej matki na dziecko.

2. Nie. Ryzyko zakażenia jest znacznie większe dla kobiety podczas stosunku z zakażonym mężczyzną niż dla mężczyzny podczas stosunku z zakażoną kobietą. U mężczyzn wrażliwa na zakażenie HIV powierzchnia błon śluzowych jest znacznie mniejsza, a kontakt z wydzielinami narządów płciowych zakażonej kobiety trwa zazwyczaj tylko tyle, ile trwa kontakt seksualny, czyli znacznie krócej niż w przypadku kontaktu seksualnego bez użycia prezerwatywy, jeśli dochodzi do wytrysku w pochwie.
3. Tylko wykonanie testu w kierunku HIV daje odpowiedź na to pytanie. Bezpłatnie, anonimowo i bez skierowania test można wykonać w punktach konsultacyjno-diagnostycznych (PKD). Adresy punktów znajdują się na stronie **www.aids.gov.pl**. W każdym punkcie przed testem i po nim jest prowadzone poradnictwo.

ROZDZIAŁ IV, NIESPODZIANKA

Ćwiczenie 1.: 4. Test na HIV

Bezpłatne, drukowane wydawnictwa
Krajowego Centrum ds. AIDS można zamówić, pisząc
na adres: ul. Samsonowska 1, 02-829 Warszawa
lub aids@aids.gov.pl,
tel. 22 331 77 55, fax 22 331 77 76

Elektroniczne wersje wszystkich publikacji
wydanych przez Krajowe Centrum ds. AIDS
znajdują się na stronie internetowej
www.aids.gov.pl

Copyright © Krajowe Centrum ds. AIDS, Wydanie I,
Warszawa 2017

ISBN 978-83-87068-59-2

Wydawca: Krajowe Centrum ds. AIDS,
ul. Samsonowska 1, 02-829 Warszawa,
tel.: 22 331 77 77, fax: 22 331 77 76,
www.aids.gov.pl,
aids@aids.gov.pl

Druk i oprawa:
Business Point Sp. z o.o.
ul. Leszno 21 lok. 203
01-199 Warszawa

Krajowe Centrum ds. AIDS

Agenda Ministra Zdrowia

www.aids.gov.pl

Poradnia internetowa HIV/AIDS:
poradnia@aids.gov.pl

Telefon Zaufania HIV/AIDS:
801 888 448* lub 22 692 82 26

(*połączenie płatne tylko
za pierwszą minutę)

#mamczasrozmawiac

Egzemplarz bezpłatny sfinansowany przez
Krajowe Centrum ds. AIDS
ze środków Ministerstwa Zdrowia

Warszawa 2017

ISBN 978-83-87068-59-2